

Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στο Μόναχο
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΚΛΑΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Αφορά στον κωδικό της Συνδυασμένης Ονοματολογίας: 040310

Εκπόνηση: Γεώργιος Λυμπέρης, Γραμματέας ΟΕΥ Γ'

Επιμέλεια: Δρ. Νικόλαος Μπελιάς, Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

Μόναχο, Σεπτέμβριος 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ.....	4
A.1 Εισαγωγή	4
A.2 Δομή κλάδου	5
A.3 Το ειδικό βάρος του κλάδου γαλακτοκομικών προϊόντων.....	6
B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΟΡΑΣ.....	7
B.1 Μέγεθος αγοράς	7
B.2 Κατανάλωση γιαουρτιού στη Γερμανία	9
B.3 Το ελληνικό γιαούρτι - συνθήκες ανταγωνισμού	10
Γ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	13
Γ.1 Στοιχεία εξωτερικού εμπορίου Γερμανίας	13
Γ.2 Διμερές εμπόριο Ελλάδας / Γερμανίας.....	16
Δ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	18
Ε. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ - ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ.....	19
ΣΤ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	20
Γιαούρτι «ελληνικού τύπου» που κυκλοφορεί στη γερμανική αγορά	20

ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ / ΠΙΝΑΚΩΝ

Γράφημα 1: Αριθμός επιχειρήσεων και εργαζομένων γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας.....	5
Γράφημα 2: Παραγωγή (σε 1.000 tn) προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση (πηγή: Eurostat).....	7
Γράφημα 3: Κύκλος εργασιών γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας.....	8
Γράφημα 4: Εξωτερικό εμπόριο γερμανικού κλάδου γιαουρτιού, 2011-2020.....	13
Γράφημα 5: Εισαγωγές γιαουρτιού Γερμανίας από Ελλάδα / σχετική αξία εξαγωγών Ελλάδας και χωρών Ευρωζώνης προς Γερμανία, έτη 2011 - 2020, πηγή: Destatis.....	17

Πίνακας 1: Ισοζύγιο παραγωγής, κατανάλωσης και όγκου εμπορίου γιαουρτιού στη Γερμανία.....	4
Πίνακας 2: Μεριδία αγοράς προϊόντων γάλακτος που οποία έχουν υποστεί ζύμωση	5
Πίνακας 3: Μεριδία αγοράς brands προϊόντων γάλακτος τα οποία έχουν υποστεί ζύμωση .	6
Πίνακας 4: Ειδικό βάρος γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας (πηγή: MIV).....	6
Πίνακας 5: Παραγωγή προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση - 10 πρώτες ευρωπαϊκές χώρες	7
Πίνακας 6: Οι 10 μεγαλύτερες γαλακτοβιομηχανίες στη Γερμανία	8
Πίνακας 7: Στοιχεία παραγωγής προϊόντων γιαουρτιού στη Γερμανία 2016 - 2020 (πηγή: BLE).....	9
Πίνακας 8: Κατανάλωση γιαουρτιού στη Γερμανία.....	9
Πίνακας 9: Προϊόντα ελληνικού γιαουρτιού και γιαουρτιού «ελληνικού τύπου» στη βαυαρική αγορά (ενδεικτικός κατάλογος).....	11
Πίνακας 10: Πωλήσεις ιδιωτικής ετικέτας Πηγή: milch-marketing 07/19 - PLMA/Nielsen	12
Πίνακας 11: Εξωτερικό εμπόριο κλάδου γιαουρτιού, Γερμανία 2016-2020 (σε εκατ. ευρώ) .	13
Πίνακας 12: Εξαγωγές γιαουρτιού από Γερμανία 2016 - 2020	14
Πίνακας 13: Εισαγωγές γιαουρτιού σε Γερμανία 2016 - 2020.....	14
Πίνακας 14: Εισαγωγές προϊόντων γιαουρτιού Γερμανίας από Ελλάδα (σε οκταψήφια δασμολογική κλάση)	15
Πίνακας 15: Διμερές Εμπόριο Γερμανίας/Ελλάδας προϊόντων γιαουρτιού 2016-2020.....	16
Πίνακας 16: Εξαγωγές Ελλάδας προϊόντων γιαουρτιού 8-ψήφιοι κωδικοί 2020.....	17

A. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ

A.1 Εισαγωγή

Το ελληνικό γιαούρτι είναι ένα από τα σημαντικότερα γαλακτοκομικά προϊόντα τόσο από πλευράς αύξησης πωλήσεων, όσο και καταναλωτικών προτιμήσεων στη Γερμανία τα τελευταία χρόνια. Πολλοί είναι οι παράγοντες που συντελούν στην ανωτέρω εξέλιξη, όπως η ολοένα και αυξανόμενη τάση για υγιεινή διατροφή, η κατανάλωση τροφίμων υψηλής περιεκτικότητας σε πρωτεΐνες, η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τις διατροφικές διαταραχές του πεπτικού συστήματος και η αύξηση της ζήτησης για προϊόντα χωρίς γλουτένη. Σύμφωνα με στοιχεία της συμβουλευτικής εταιρείας Mordor Intelligence, η ευρωπαϊκή αγορά του ελληνικού ή «ελληνικού τύπου» γιαουρτιού εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να αναπτύσσεται έως το 2024 με ετήσιο ρυθμό 8%.

Ο κλάδος του γιαουρτιού αποτελεί έναν σημαντικό τομέα της γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας. Σχεδόν το 9% των ποσοτήτων γάλακτος που επεξεργάστηκαν το 2020 οι γαλακτοβιομηχανικές μονάδες στη Γερμανία μεταποιήθηκαν σε προϊόντα γιαουρτιού, ενώ την αγορά κατακλύζουν πληθώρα τύπων και γεύσεων προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση. Η Γερμανία αποτελεί την πρώτη χώρα παραγωγό (ακολουθούμενη από τις Γαλλία και Ισπανία) αλλά και τον πρώτο καταναλωτή γιαουρτιού στην Ευρώπη.

Η γερμανική γαλακτοβιομηχανία καταγράφει από το 2010 σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών της, συγκεκριμένα από 20,5 δις ευρώ το 2010 σε 27,1 δις ευρώ το 2020 (αύξηση 32%). Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία του Euromonitor έτους 2018, οι πωλήσεις προϊόντων γιαουρτιού και ξινόγαλου στη Γερμανία ανήλθαν το 2018 σε 2,7 δις. ευρώ. Η σημαντική αυτή ανάπτυξη που παρουσιάζει η αγορά προϊόντων γιαουρτιού οφείλεται, εκτός του ελληνικού γιαουρτιού, και σε ανερχόμενες κατηγορίες προϊόντων, όπως βιολογικά προϊόντα, γιαούρτια πλούσια σε πρωτεΐνες τύπου Skyr, γιαούρτια με χαμηλά λιπαρά και γιαούρτια χωρίς λακτόζη. Παράλληλα, ολοένα και μεγαλύτερο μερίδιο των καταναλωτικών προτιμήσεων αποκτούν τα υποκατάστατα προϊόντα παραδοσιακού γιαουρτιού, όπως το φυτικό «γιαούρτι» και τα ροφήματα γιαουρτιού.

Ακολουθώντας τις ανωτέρω τρέχουσες τάσεις που επικρατούν στην αγορά του γιαουρτιού, οι μεγάλες γαλακτοβιομηχανίες λανσάρουν στην αγορά όλο και μεγαλύτερο, συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια, αριθμό νέων προϊόντων γιαουρτιού. Εκτιμάται ότι περίπου το 10% των ετήσιων πωλήσεων στη γερμανική αγορά προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση οφείλεται σε νέα προϊόντα.

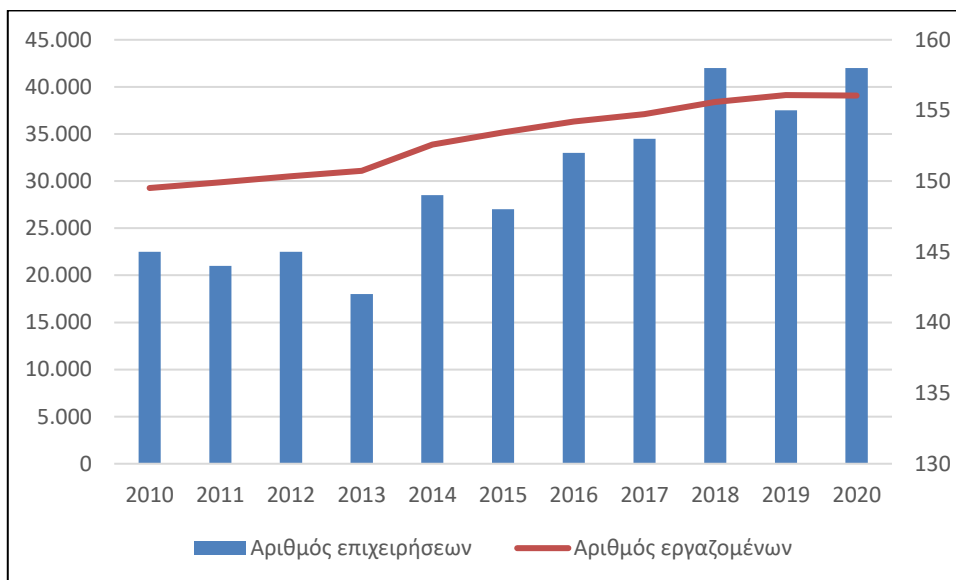
Στον ακόλουθο πίνακα 1 παρουσιάζονται στοιχεία παραγωγής, κατανάλωσης και όγκου εμπορίου προϊόντων γιαουρτιού στη γερμανική αγορά.

Όγκος (σε 1.000 tn)	2018	2019	2020
ΠΑΡΑΓΩΓΗ	1.648	1.622	1.583
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	1.328	1.253	1.228
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	101	98	103
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	422	460	452

Πίνακας 1: Ισοζύγιο παραγωγής, κατανάλωσης και όγκου εμπορίου γιαουρτιού στη Γερμανία

Α.2 Δομή κλάδου

Σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου βιομηχανιών γάλακτος Γερμανίας. Το 2020 δραστηριοποιούνταν στη Γερμανία 158 παραγωγικές επιχειρήσεις (άνω των 50 εργαζομένων), οι οποίες απασχόλησαν σχεδόν 39.000 εργαζόμενους. Στις μονάδες παραγωγής των γερμανικών γαλακτοβιομηχανιών επεξεργάστηκαν 32 εκατ. τόνοι γάλακτος, ενώ ο κύκλος εργασιών τους ανήλθε σε 27,7 δις ευρώ. Η δομή του κλάδου της γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας αποτυπώνεται στο ακόλουθο γράφημα 1.

Γράφημα 1: Αριθμός επιχειρήσεων και εργαζομένων γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας

Σύμφωνα με στοιχεία της Euromonitor έτους 2018, σχεδόν το σύνολο των λιανικών πωλήσεων πραγματοποιείται με φυσική παρουσία στα καταστήματα (99,5%) ενώ το υπόλοιπο 0,5% μέσω διαδικτυακών πωλήσεων. Σημειώνεται ότι 43,6% των ανωτέρω πωλήσεων έλαβε χώρα σε εκπτώτικα καταστήματα (Discounters), 25,2% σε σούπερ μάρκετ (Supermarkets), 18,4% σε υπεραγορές (Hypermarkets) και 6,9% μέσω ανεξάρτητων, παραδοσιακών παντοπωλείων.

Στον κάτωθι πίνακα 2 παρουσιάζονται τα μερίδια αγοράς των μεγαλύτερων εταιρειών Γερμανίας στον κλάδο προϊόντων γάλακτος τα οποία έχουν υποστεί ζύμωση.

Εταιρεία - μερίδιο αγοράς - 2018	%	Εταιρεία - μερίδιο αγοράς - 2018	%
Danone Deutschland	12,3%	Arla Foods GmbH	2,2%
Molkerei Alloys Müller	10,5%	Hochwald Foods	1,4%
Ehrmann	7,5%	Emmi Deutschland	1,2%
Aldi	7,1%	Molkerei Weihenstephan	1,1%
Rewe Markt	6,0%	Lactalis Nestlé	1,1%
Zott	5,9%	Yakult Deutschland	0,6%
Lidl Stiftung	5,3%	Alpro	0,5%
Bauer	4,8%	Ornua Deutschland	0,3%
Edeka Zentrale	4,5%	Private Label	4,1%
Campina	4,3%	Λοιποί	19,4%

Πίνακας 2: Μερίδια αγοράς προϊόντων γάλακτος που οποία έχουν υποστεί ζύμωση

Ο κλάδος παρουσιάζει σημαντική συγκέντρωση, δεδομένου ότι το 30% του μεριδίου της συνολικής αγοράς γιαουρτιού και ξινόγαλου κατέχουν οι εξής τρεις εταιρείες: Danone Deutschland (12,3%), Molkerei Alloys Müller (10,5%) και Ehrmann (7,5%). Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται οι σημαντικότερες ετικέτες προϊόντων γιαουρτιού και ξινογάλακτος ως προς το μερίδιο αγοράς έτους 2018 (πηγή: Euromonitor).

Brand - μερίδιο αγοράς - 2018	%	Brand - μερίδιο αγοράς - 2018	%
Müller	8,8%	Actimel	3,4%
Aldi	7,1%	Arla	2,2%
Ehrmann	6,8%	Danone	2,0%
Activia	6,6%	Jogolé	1,7%
Rewe	6,0%	Froop	1,6%
Lidl	5,3%	Weihenstephan	1,1%
Edeka	4,5%	LC1	1,1%
Zott	4,1%	Onken	1,0%
Landliebe	3,7%	Private Label	4,1%
Bauer	3,5%	Λοιποί	25,3%

Πίνακας 3: Μερίδια αγοράς brands προϊόντων γάλακτος τα οποία έχουν υποστεί ζύμωση

A.3 Το ειδικό βάρος του κλάδου γαλακτοκομικών προϊόντων

Ο γαλακτοκομικός τομέας κατέχει περίοπτη θέση στη βιομηχανία τροφίμων στη Γερμανία. Στη γαλακτοβιομηχανία οφείλεται περίπου το 18% του κύκλου εργασιών των παραγωγικών επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων, ενώ αποτελεί έναν εξωστρεφή κλάδο, δεδομένου ότι σχεδόν το 30% των συνολικών πωλήσεων εξωτερικού των βιομηχανιών τροφίμων αφορά γαλακτοκομικά προϊόντα. Επιπρόσθετα, ο όγκος εμπορίου Γερμανίας στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων ανήλθε το 2019 σε 17,7 δις ευρώ (11% των αγροτικών προϊόντων και προϊόντων διατροφής).

Κύκλος εργασιών (σε δις ευρώ)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Βιομηχανίες τροφίμων	138,11	136,47	132,35	133,28	140,95	139,49	144,28
Γαλακτοβιομηχανίες (χωρίς κλάδο παγωτού)	25,60	26,43	22,61	21,89	26,01	26,29	26,99
Πωλήσεις εξωτερικού γαλακτοβιομηχανιών							
Βιομηχανίες τροφίμων	29,96	30,58	30,25	30,91	33,20	32,91	34,53
Γαλακτοβιομηχανίες (χωρίς κλάδο παγωτού)	6,44	7,08	6,42	6,23	7,46	7,59	8,05
% πωλήσεων γαλακτοβιομηχανίας	25,16	26,79	28,39	28,46	28,66	28,88	29,83
Εξαγωγές Γερμανίας							
Συνολικές	1.088,03	1.123,75	1.193,56	1.203,38	1.278,96	1.317,44	1.327,80
Αγροτικά προϊόντα / προϊόντα διατροφής	66,05	66,69	68,37	70,13	73,35	71,62	73,71
Γάλα και προϊόντα γάλακτος	9,50	9,83	8,66	8,42	9,81	9,51	10,08
Εισαγωγές Γερμανίας							
Συνολικές	890,39	910,15	949,25	954,92	1.031,01	1.088,72	1.104,57
Αγροτικά προϊόντα και προϊόντα διατροφής	74,65	75,52	79,72	81,71	85,63	85,25	86,87
Γάλα και προϊόντα γάλακτος	6,12	6,46	6,15	6,21	7,41	7,30	7,62

Πίνακας 4: Ειδικό βάρος γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας (πηγή: MIV)

Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΟΡΑΣ

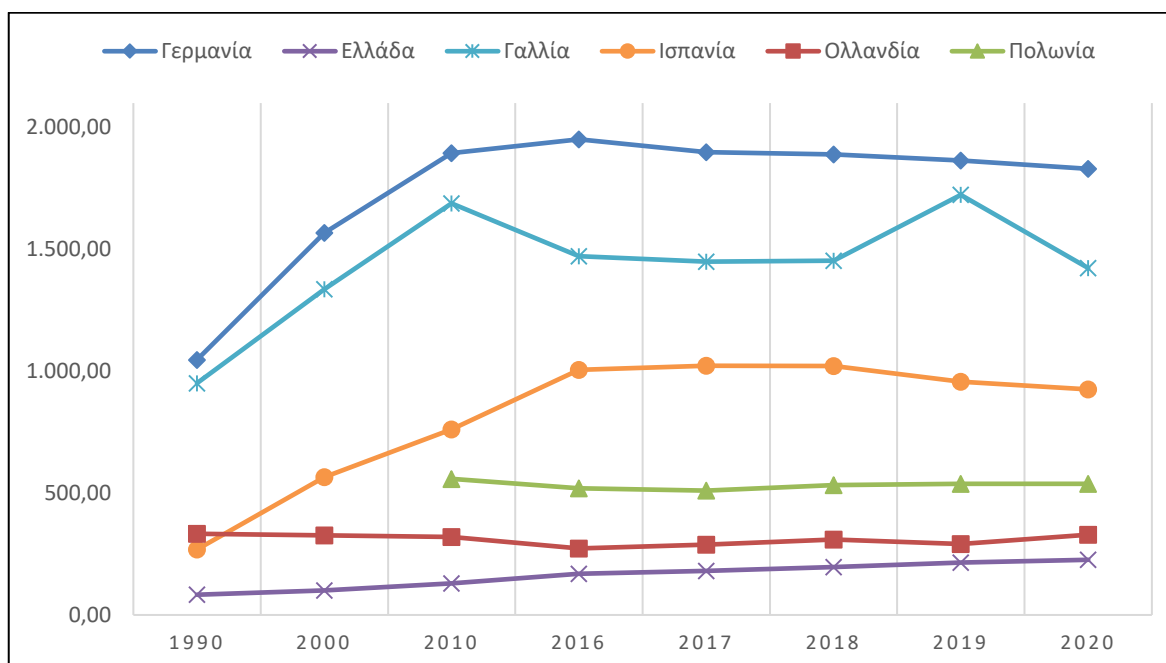
Β.1 Μέγεθος αγοράς

Η Γερμανία είναι η πρώτη σε παραγωγή προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση (γιαούρτι και ξινόγαλα) στην ΕΕ27 το 2020 είναι με 1.829 kt (23,47% επί των συνολικών παραχθέντων ποσοτήτων στην ΕΕ27), ενώ ακολουθεί η Γαλλία, η Ισπανία, η Πολωνία και η Ολλανδία. Οι 5 πρώτες αυτές χώρες παράγουν σχεδόν το 65% της συνολικής παραγωγής της Ε.Ε..

	Παραγωγή έτους 2020 προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση	1.000 tn	% επί συνόλου
1	Γερμανία	1.829,67	23,47%
2	Γαλλία	1.423,84	18,26%
3	Ισπανία	926,42	11,88%
4	Πολωνία	538,47	6,91%
5	Ολλανδία	328,97	4,22%
6	Βέλγιο	322,96	4,14%
7	Ιταλία	278,76	3,58%
8	Αυστρία	264,84	3,40%
9	Σουηδία	236,00	3,03%
10	Ελλάδα	226,35	2,90%
	Σύνολο ΕΕ27	7.795,84	

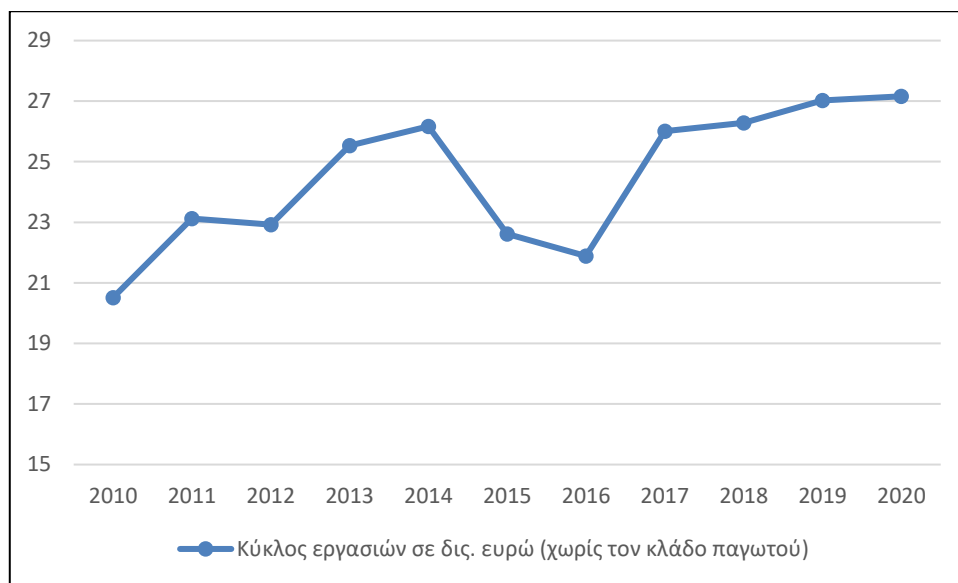
Πίνακας 5: Παραγωγή προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση - 10 πρώτες ευρωπαϊκές χώρες

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του γραφήματος 2, η παραγωγή γιαουρτιού και προϊόντων ξινόγαλου γνώρισε από το 1990 και για μια εικοσαετία περίπου στη Γερμανία, στη Γαλλία και στην Ισπανία σημαντική ανάπτυξη, ενώ από το 2010 καταγράφεται ελαφριά πτώση. Αντίθετα, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα η παραγωγή προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση στην Ελλάδα σημειώνει συνεχή άνοδο. Η Ελλάδα κατατάσσεται το 2020 στην 10^η θέση μεταξύ των χωρών ΕΕ27 με παραγωγή 226.000 χιλιάδες τόνους.

Γράφημα 2: Παραγωγή (σε 1.000 tn) προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση (πηγή: Eurostat)

Σύμφωνα με στοιχεία του γερμανικού Συνδέσμου γαλακτοβιομηχανιών, οι πωλήσεις του κλάδου γαλακτοκομικών προϊόντων ανήλθαν το 2020 σε 27,16 δις ευρώ από 20,5 δις ευρώ το 2010, ενώ την τελευταία δεκαετία, με εξαίρεση την περίοδο 2014 - 2016, καταγράφεται σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών.

Γράφημα 3: Κύκλος εργασιών γερμανικής γαλακτοβιομηχανίας

Ειδικότερα για τα προϊόντα γιαουρτιού, οι πωλήσεις στη Γερμανία προϊόντων γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση εκτιμώνται, σύμφωνα με στοιχεία της Euromonitor, σε 2,678 δις ευρώ το 2018, διατηρώντας την ανοδική τους τάση τα τελευταία έτη. Οι πωλήσεις το 2023 αναμένεται να αγγίξουν τα 3 δις ευρώ.

Οι δέκα πρώτες γαλακτοβιομηχανίες για το 2019 στη Γερμανία αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα βάσει κύκλου εργασιών.

	Βιομηχανίες γαλακτοκομικών προϊόντων στη Γερμανία	Κύκλος εργασιών 2019 σε εκ. €
1	DMK Deutsches Milchkontor GmbH	5.800
2	Unternehmensgruppe Theo Müller S.e.	2.120
3	Hochland SE	1.597
4	Hochwald Foods GmbH	1.530
5	Arla Foods GmbH	1.343
6	Fude + Serrahn Milchprodukte GmbH & Co. KG	1.200
7	Zott SE & Co. KG	1.000
8	Molkerei Ammeland eG	999
6	Friesland Campina Germany GmbH	944
7	Meggle AG	922
9	Ehrmann AG	810
10	Bayernland eG	800

Πίνακας 6: Οι 10 μεγαλύτερες γαλακτοβιομηχανίες στη Γερμανία

Η συνολική παραγωγή γιαουρτιού στη Γερμανία την τελευταία πενταετία βαίνει μειούμενη, από 1.715 kt το 2016 σε 1.583 kt το 2020. Ωστόσο, η ανωτέρω εξέλιξη οφείλεται στις επιμέρους υποκατηγορίες γιαουρτιών με πρόσθετα, όπως φρούτα, δημητριακά, παρασκευάσματα

ξηρών καρπών κ.λπ., οι οποίες μειώθηκαν -20%, από 1.139 kt το 2016 σε 910 kt το 2020. Αντίθετα, η κατηγορία του φυσικού γιαουρτιού καταγράφει ανάπτυξη +17%, από 575 kt το 2016 σε 673 kt το 2020, επιβεβαιώνοντας τη στροφή των καταναλωτών σε πιο φυσικά προϊόντα, όπως το ελληνικό γιαούρτι.

Παραγωγή (1.000 t)	Νότια Γερμανία					Γερμανία				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Φυσικό γιαούρτι										
Γιαούρτι (υψηλά λιπαρά)						76,6	78,1	82,12	89,79	103,98
Γιαούρτι	166,4	165,9	172,80	171,45	165,96	261,5	277,4	293,94	307,07	314,33
Γιαούρτι (άπαχο)	33,2	24,4	24,27	22,72	25,12	69,1	54,0	64,84	71,84	58,49
Γιαούρτι (αποκορυφωμένο)						40,3	30,8	34,90	32,11	30,98
Λοιπά	31,6	42,3	48,07	52,98	45,50	127,7	165,7	163,28	161,12	165,68
Σύνολο	231,2	232,6	245,14	247,15	236,58	575,2	606	639,08	661,93	673,46
Γιαούρτι (με πρόσθετα)										
Γιαούρτι (υψηλά λιπαρά)	107,1	106,9	104,98	103,32	105,46	137,9	128,9	127,33	125,29	129,26
Γιαούρτι	423,0	401,7	386,59	372,06	364,99	600,7	566,7	555,21	535,06	518,23
Γιαούρτι (άπαχο)	69,3	56,8	42,63	40,36	34,20	134,2	117,2	98,52	90,75	79,85
Γιαούρτι (αποκορυφωμένο)	66,9	62,0	52,70	47,30	36,86	92,9	85,9	80,50	71,10	59,50
Λοιπά	150,7	142,0	133,07	128,93	113,71	174,1	154,9	148,00	138,28	123,57
Σύνολο	817	769,4	719,97	691,97	655,22	1.139,8	1.053,6	1.009,56	960,48	910,41
Γενικό σύνολο	1.048,2	1.002	965,10	939,13	891,80	1.715	1.659,6	1.648,63	1.622,41	1.583,86

Πίνακας 7: Στοιχεία παραγωγής προϊόντων γιαουρτιού στη Γερμανία 2016 – 2020 (πηγή: BLE)

B.2 Κατανάλωση γιαουρτιού στη Γερμανία

Η κατανάλωση γιαουρτιού στη Γερμανία ανήλθε το 2020 σε περίπου 15 κιλά ανά άτομο, εκ των οποίων σχεδόν το ήμισυ αφορά σε φυσικό γιαούρτι (Naturjoghurt) και το υπόλοιπο σε προϊόντα γιαουρτιού με πρόσθετα συστατικά (ζάχαρη, φρούτα, κ.λπ.). Αναλυτικότερα δεδομένα παρουσιάζονται στον πίνακα 8.

Από τα στοιχεία του πίνακα διαπιστώνεται σημαντική στροφή των προτιμήσεων των καταναλωτών κατά την τελευταία δεκαετία στο φυσικό γιαούρτι, δηλαδή τον τύπο γιαουρτιού που αφορά κυρίως τις ελληνικές εξαγωγές και ενδιαφέρει πρωτίστως τους Έλληνες παραγωγούς. Η κατανάλωση του φυσικού γιαουρτιού διπλασιάστηκε από 3,3 το 2005 σε 6,6 κιλά/άτομο το 2020, ενώ παράλληλα η κατανάλωση των λοιπών τύπων γιαουρτιού μειώθηκε από 13,4 σε 8,2 κιλά/άτομο (- 39%).

Υπογραμμίζεται ότι η συνολική κατανάλωση γιαουρτιού μειώθηκε από 16,8 το 2005 σε 14,8 κιλά/άτομο το 2020, κυρίως λόγω της αυξημένης χρήσης υποκατάστατων προϊόντων γιαουρτιού, όπως των δημοφιλών στη Γερμανία προϊόντων με βάση το ξινόγαλα, προϊόντα τύπου «πόσιμου γιαουρτιού», kefir και γιαούρτι vegan.

Κατανάλωση γιαουρτιού (κιλά/ άτομο)	2005	2010	2016	2017	2018	2019	2020
Γιαούρτι	16,7	17,8	16,9	16,4	16	15,1	14,8
Γιαούρτι φυσικό	3,3	3,8	5,8	6,2	6,4	6,5	6,6
Γιαούρτι με πρόσθετα	13,4	14,3	11,1	10,3	9,5	8,6	8,2

Πίνακας 8: Κατανάλωση γιαουρτιού στη Γερμανία

B.3 Το ελληνικό γιαούρτι - συνθήκες ανταγωνισμού

Το ελληνικό γιαούρτι αποτέλεσε βασικό μοχλό ανάπτυξης της κατηγορίας του φυσικού γιαουρτιού (Naturjoghurt) στη γερμανική αγορά. Ως φυσικό προϊόν και καθημερινό συστατικό της υγιεινής διατροφής με υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες και χαμηλές θερμίδες, αλλά και με την αυθεντική γεύση του και τον ιδιαίτερο τρόπο παραγωγής του, έχει κατακτήσει τις προτιμήσεις των γερμανών καταναλωτών.

Η αγορά κυριαρχείται από μεγάλους πολυεθνικούς ομίλους γαλακτοκομικών προϊόντων, ωστόσο αξιόλογο μερίδιο της αγοράς κατέχουν και μικρότερες, σε περιφερειακό επίπεδο κρατιδίων στη Γερμανία, βιομηχανικές επιχειρήσεις γάλακτος. Αναγνωρίζοντας τη δυναμική και τις μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης της αγοράς του ελληνικού γιαουρτιού, οι ανωτέρω επιχειρήσεις ενέταξαν στον κατάλογο των προϊόντων τους γιαούρτια «ελληνικού τύπου» που παράγονται στη Γερμανία, με σκοπό την απόκτηση μεριδίου της συγκεκριμένης αγοράς.

Σχεδόν όλες οι γερμανικές γαλακτοβιομηχανίες διαθέτουν στο χαρτοφυλάκιο των προϊόντων τους «ελληνικού τύπου» γιαούρτι. Εκτίμηση του Γραφείου μας είναι **ότι στις μεγάλες αλυσίδες τροφίμων στο Μόναχο τα ανωτέρω γιαούρτια μαζί με τα εισαγόμενα από την Ελλάδα προϊόντα αποτελούν τουλάχιστον το 1/4 των κωδικών γιαουρτιού που διατίθενται στα εκάστοτε σημεία πώλησης τους.**

Εξαιτίας των συνθηκών έντονου ανταγωνισμού στη γερμανική αγορά γιαουρτιού, κυρίως λόγω της πώλησης προϊόντων γιαουρτιού «ελληνικού τύπου» εγχώριας γερμανικής παραγωγής με σημαντικά φθηνότερες πρώτες ύλες, η σχετική τιμή (ευρώ/kg) των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων γιαουρτιού στη Γερμανία ακολουθεί την τελευταία δεκαετία φθίνουσα πορεία (βλ. κεφ. Γ2).

Όλα τα παραγόμενα εκτός Ελλάδας γιαούρτια «ελληνικού τύπου» φέρουν σύμβολα, εικαστικές παραστάσεις, λεκτικούς συνειρμούς και φωτογραφίες που παραπέμπουν ευθέως στην Ελλάδα (βλ. φωτογραφίες στο παράρτημα). Κατ' αυτόν τον τρόπο αξιοποιείται η φήμη και η μοναδικότητα της γεύσης και της ποιότητας του ελληνικού γιαουρτιού, δημιουργούνται συνθήκες άνισου και αθέμιτου ανταγωνισμού με τα εισαγόμενα ελληνικά προϊόντα, ενώ παράλληλα προκαλείται δυνητική σύγχυση και παραπλάνηση του καταναλωτικού κοινού ως προς την πραγματική προέλευση και ταυτότητα των προϊόντων.

Στο πλαίσιο καταγραφής από το Γραφείο μας προϊόντων ελληνικού γιαουρτιού και «ελληνικού τύπου» που κυκλοφορούν στη βαυαρική αγορά έχουμε καταγράψει μέχρι σήμερα 16 brands «ελληνικού τύπου» γιαούρτι σε πληθώρα διαφορετικών τύπων και γεύσεων, όπως φυσική, φρούτων, με μέλι, μειωμένα λιπαρά, χωρίς λακτόζη κ.λπ., τα οποία διατίθενται προς πώληση σε καταστήματα λιανικής πώλησης και μεγάλες αλυσίδες τροφίμων στο Μόναχο.

Στον πίνακα 9 παρουσιάζονται στοιχεία αυτών των προϊόντων, όπως επωνυμία προϊόντος, χώρα παραγωγής, συσκευασία, λιανική τιμή πώλησης κ.α.. Σημειώνουμε ότι όλα τα προϊόντα που παράγονται εκτός Ελλάδας φέρουν την ονομασία «ελληνικού τύπου», ενώ το προϊόν με την επωνυμία «Gresco» και την επισήμανση «αυθεντικό ελληνικό γιαούρτι» παράγεται στην Ελλάδα και εισάγεται από γερμανό εισαγωγέα.

α/α	Εταιρεία	Συσκευασία (gr)	Χώρα παραγωγής	Τιμή (€)	Τιμή (€/kg)	Βιολογικό προϊόν	Κατάστημα	Παρατηρήσεις
1	ΚΟΛΙΟΣ	150	Ελλάδα	0,58	3,87		HAMBERGER (χονδρική)	Griechischer Joghurt natur, 10% λιπαρά
2	ΚΡΙ ΚΡΙ	170	Ελλάδα	1,09	6,41		REWE	My authentic Greek Jogurt, 10% λιπαρά
3	ΚΡΙ ΚΡΙ	170	Ελλάδα	1,09	6,41		REWE	My authentic Greek Jogurt, 10% λιπαρά, πρόβειο γάλα
4	ΜΕΒΓΑΛ	200	Ελλάδα	1,90	9,50		ΚΆFER DELIKATESSEN	Original Griechischer Sahne Joghurt, 10% λιπαρά
5	ΜΕΒΓΑΛ	200	Ελλάδα	1,19	5,95		EDEKA	Original Griechischer Schafmilchjoghurt, 6% λιπαρά, πρόβειο γάλα
6	ΜΕΒΓΑΛ	200	Ελλάδα	1,19	5,95		EDEKA	Original Griechischer Sahne Joghurt, 10% λιπαρά
7	ΟΛΥΜΠΙΟΣ	200	Ελλάδα	1,03	5,15		METRO (χονδρική)	Griechischer Joghurt, 10 % λιπαρά
8	ΦΑΓΕ	170	Ελλάδα	1,29	7,59		EDEKA	Griechischer Joghurt, 0,2% λιπαρά
9	ΦΑΓΕ	200	Ελλάδα	1,39	6,95		EDEKA	Griechischer Joghurt, 5% λιπαρά
10	ΦΑΓΕ	500	Ελλάδα	2,89	5,78		REWE	Griechischer Joghurt, 5% λιπαρά
11	ΦΑΓΕ	500	Ελλάδα	2,99	5,98		REWE	Griechischer Joghurt, 0,2% λιπαρά
12	ΦΑΓΕ	170	Ελλάδα	1,29	7,59		REWE	Griechischer Joghurt, 0,2% λιπαρά
13	ΦΑΓΕ	170	Ελλάδα	1,29	7,59		REWE	Griechischer Joghurt, 2% λιπαρά
14	ΦΑΓΕ	200	Ελλάδα	1,45	7,25		REWE	Griechischer Joghurt, 5% λιπαρά
15	Greco / Routhier Weber GmbH, / SHM HELLAS PILION SA - Lactalis	450	Ελλάδα	2,59	5,76		REWE	Original Griechischer Sahne Joghurt, 10% λιπαρά
16	LA BERGERIE / Triballat Noyal	250	Γαλλία	1,99	7,96	✓	ALNATURA	Greek Style Yoghurt, natur mild, 10% λιπαρά, πρόβειο γάλα
17	LA BERGERIE / Triballat Noyal	250	Γαλλία	2,29	9,16	✓	ALNATURA	Greek Style Yoghurt, Bourbon Vanille, 10% λιπαρά, πρόβειο γάλα
18	ALNATURA	150	Αυστρία	1,29	8,60	✓	ALNATURA	Griechische Art, 7,5% λιπαρά πρόβειο γάλα
19	Domspitz Yocous / Bayernland eG	150	Γερμανία	0,59	3,93		EDEKA	Sahne Joghurt griechische Art, 10% λιπαρά
20	JOGURTI / APOSTEL GmbH	500	Γερμανία	1,85	3,70		EDEKA	Nach griechischer Art, 10% λιπαρά
21	JOGURTI / APOSTEL GmbH	500	Γερμανία	1,85	3,70		REWE	Nach griechischer Art, 10% λιπαρά
22	ELINAS / Hochwald Foods GmbH	500	Γερμανία	1,59	3,18		EDEKA	Joghurt griechische Art, 9,4% λιπαρά
23	ELINAS / Hochwald Foods GmbH	500	Γερμανία	1,49	2,98		REWE	Joghurt griechische Art, 9,4% λιπαρά
24	ELINAS / Hochwald Foods GmbH	600	Γερμανία	1,49	2,48		EDEKA	Joghurt griechische Art, 9,4% λιπαρά, 4x150
25	ELINAS / Hochwald Foods GmbH	600	Γερμανία	1,89	3,15		REWE	Joghurt griechische Art, 9,4% λιπαρά, 4x150
26	ELINAS / Hochwald Foods GmbH	200	Γερμανία	0,89	4,45		REWE	Joghurt griechische Art, 9% λιπαρά
27	ELINAS / Hochwald Foods GmbH	600	Γερμανία	1,89	3,15		EDEKA	Joghurt griechische Art, 9,4% λιπαρά, με μέλι / φρούτα, 4x150
28	SERAPHOS / Bauer GmbH & Co. KG	400	Γερμανία	1,39	3,48		EDEKA	Joghurt mild nach griechischer Art, 5% λιπαρά, 4x100
29	SERAPHOS / Bauer GmbH & Co. KG	400	Γερμανία	1,49	3,73		REWE	Joghurt mild nach griechischer Art, 5% λιπαρά, 4x100
30	Andechser Natur	200	Γερμανία	0,99	4,95	✓	REWE	Bio Sahne Joghurt griechischer Art 10% λιπαρά
31	Andechser Natur	400	Γερμανία	1,39	3,48	✓	REWE	Bio Joghurt griechischer Art, 0,2% λιπαρά
32	Berchtesgadener Land Chiemgau eG	200	Γερμανία	0,89	4,45		REWE	Joghurt griechische Art, 9% λιπαρά
33	Athentikos/ Omira Minus L - Lactalis	400	Γερμανία	1,35	3,38		REWE	Joghurt nach griechischer Art, 9% λιπαρά, χωρίς λακτόζη
34	Athentikos/ Omira Minus L - Lactalis	400	Γερμανία	1,35	3,38		REWE	Joghurt nach griechischer Art, 9% λιπαρά, χωρίς λακτόζη
35	Ehrmann SE	470	Γερμανία	1,69	3,60		REWE	Joghurt nach griechischer Art, 9% λιπαρά, σε βαζάκι
36	Weideglück / Milchwerke Schwaben eG	1.000	Γερμανία	1,79	1,79		LIDL	Sahne Joghurt nach griechischer Art, 10% λιπαρά
37	Milbona / Privatmolkerei Bechtel	600	Γερμανία	1,29	2,15		LIDL	Joghurt griechischer Art Pur, 9,4% λιπαρά 4x150, ιδιωτική ετικέτα
38	JA / T.M.A. Handelsgesellschaft mbH	600	Γερμανία	1,35	2,25		REWE	Joghurt nach griechischer Art, 4x150, 9,4% λιπαρά, ιδιωτική ετικέτα
39	Gut und Günstig	1.000	Γερμανία	1,79	1,79		EDEKA	Sahne Joghurt nach griechischer Art, 10% λιπαρά, ιδιωτική ετικέτα
40	Lytos / Milchwerke Schwaben eG	1.000	Γερμανία	1,79	1,79		ALDISÜD	Joghurt Nach Griechischer Art, 10%, λιπαρά, ιδιωτική ετικέτα
41	Lytos / ODW Frischprodukte GmbH	600	Γερμανία	1,29	2,15		ALDISÜD	Joghurt Nach Griechischer Art natur, 4x150, 10%, λιπαρά, ιδιωτική ετικέτα

Πίνακας 9: Προϊόντα ελληνικού γαιορτιού και γαιορτιού «ελληνικού τύπου» στη βαVARική αγορά (ενδεικτικός κατάλογος)

Αν και το ελληνικό γιαούρτι έχει εδραιωθεί στη γερμανική αγορά, οι πωλήσεις του περιορίζονται από τα ανταγωνιστικά «ελληνικού τύπου» γιαούρτια καθώς και από προϊόντα τα οποία παρουσιάζουν ταχεία ανάπτυξη, όπως το γιαούρτι «Skyr» με υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες και τα ιδιαίτερα δημοφιλή ξινά γαλακτοκομικά προϊόντα, όπως το κεφίρ, το βουτυρόγαλα και τα προβιοτικά γιαούρτια.

Επιπρόσθετα, οι γερμανικές γαλακτοβιομηχανίες επενδύουν ιδιαίτερος στην κατηγορία προϊόντων γιαουρτιού σε έρευνα και ανάπτυξη νέων εμπορικών σημάτων και γεύσεων, προκειμένου να ανανεώνουν σε ετήσια βάση το χαρτοφυλάκιο των προϊόντων τους, εντείνοντας έτσι περαιτέρω τον ήδη αυξημένο ανταγωνισμό.

Σημαντικό είναι επίσης το μερίδιο αγοράς της ιδιωτικής ετικέτας. Οι εκπωτικές αλυσίδες προσφέρουν γιαούρτια ιδιωτικής ετικέτας σύμφωνα με τις νέες τάσεις και προτιμήσεις των καταναλωτών (ελληνικού τύπου γιαούρτι, μειωμένα λιπαρά, χαμηλή περιεκτικότητα σε ζάχαρη, ξινόγαλα κ.λπ.). Ενδεικτικά είναι τα στοιχεία του πίνακα 10, σύμφωνα με τον οποίο τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας στο φυσικό γιαούρτι κατέχουν το 65 % της ποσότητας και το 52% της αξίας των πωλήσεων του.

		ΠΟΣΟΤΗΤΑ %				ΑΞΙΑ %			
		2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
14	Σύνολο γαλακτοκομικών	58,6	58	58,8	59	50,8	50	52,1	52,8
15	Φυσικό γιαούρτι	68,4	68,2	67,7	65,7	53	52,3	52,9	52,2

Πίνακας 10: Πωλήσεις ιδιωτικής ετικέτας Πηγή: *milch-marketing 07/19 - PLMA/Nielsen*

Στο πλαίσιο του αυξημένου ανταγωνισμού παρατηρούνται συχνά φαινόμενα «παραπλάνησης» των καταναλωτών, τα οποία βλέπουν το φως της δημοσιότητας από έρευνες που διεξάγουν οι ισχυρές καταναλωτικές ενώσεις στη Γερμανία. Οι ενώσεις αυτές προβαίνουν συχνά σε εργαστηριακούς ελέγχους προϊόντων τροφίμων, συνήθως κατόπιν σχετικών καταγγελιών των καταναλωτών, προκειμένου να εξακριβώσουν την πραγματική σύσταση των προϊόντων αυτών καθώς και την ορθή αναγραφή των συστατικών τους στο σχετικό πίνακα επί της συσκευασίας.

Σύμφωνα με τις γερμανικές καταναλωτικές ενώσεις, αντικείμενο έρευνας αποτελεί και το γιαούρτι, δεδομένου ότι είναι ένα δημοφιλές τρόφιμο των γερμανών καταναλωτών, αλλά και ένα από τα λίγα συσκευασμένα, επεξεργασμένα τρόφιμα στη Γερμανία, για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση του παραγωγού να αναγράφει στη συσκευασία τα πλήρη συστατικά του, εφόσον για την παραγωγή του δεν έχουν προστεθεί άλλα συστατικά εκτός από γαλακτικά προϊόντα, τα ένζυμα και οι καλλιέργειες μικροοργανισμών που είναι αναγκαία για την παρασκευή του.

Τα συνήθη ευρήματα των εργαστηριακών ελέγχων αφορούν σε υψηλά ποσοστά ζαχάρων, τα οποία δεν δικαιολογούνται από τα φυσικά ποσοστά γαλακτοσακχάρου στο γάλα και παραπέμπουν, κατά κανόνα, στην προσθήκη σκόνης γάλακτος, η οποία χρησιμοποιείται για να βοηθηθεί η πήξη και να βελτιωθεί η υφή του γιαουρτιού.

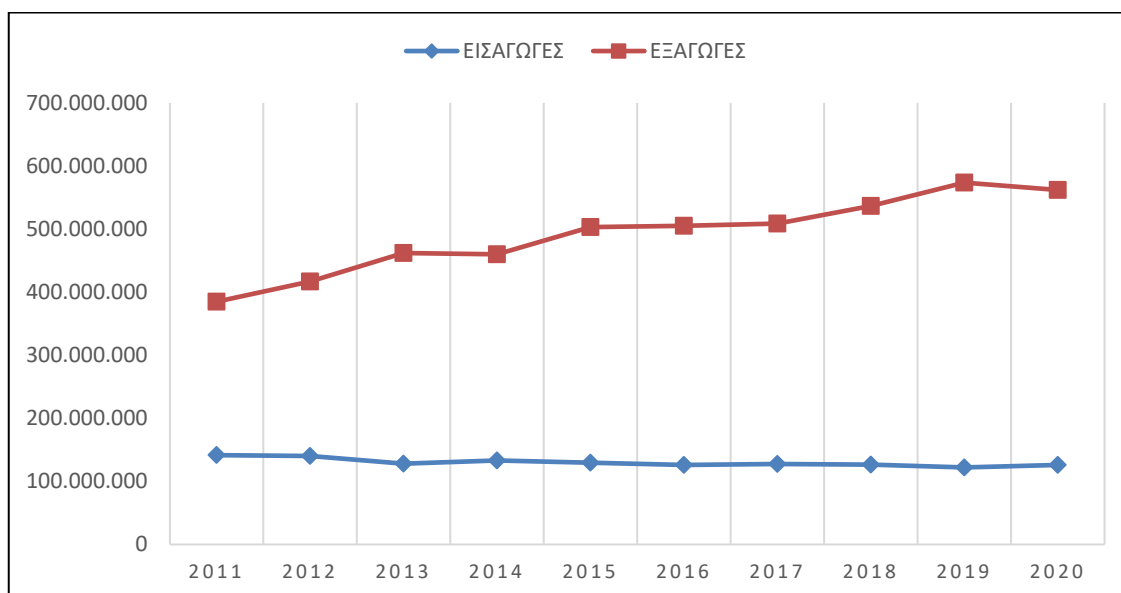
Γ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Γ.1 Στοιχεία εξωτερικού εμπορίου Γερμανίας

Σύμφωνα με την τυποποιημένη ταξινόμηση της συνδυασμένης ονοματολογίας (CN) διεθνούς εμπορίου, τα προϊόντα γιαουρτιού αποτυπώνονται στους κωδικούς 040310xx. Τα στατιστικά στοιχεία εμπορίου που παρουσιάζονται ακολούθως αφορούν στην ανωτέρω ομάδα προϊόντων. Για την επεξεργασία τους αντλήθηκαν δεδομένα από την Eurostat, όπως έχουν δηλωθεί από τη γερμανική στατιστική Υπηρεσία (Destatis) καθώς και από την ΕΛΣΤΑΤ.

Όπως προκύπτει από τα στατιστικά στοιχεία της τελευταίας δεκαετίας (γράφημα 4), οι **εξαγωγές** Γερμανίας της ανωτέρω ομάδας προϊόντων αναπτύχθηκαν σε σημαντικό βαθμό από 384 εκατ. ευρώ το 2011 σε 562 εκατ. ευρώ το 2020 (αύξηση +46%).

Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, οι **εισαγωγές** μειώθηκαν -11%, από 141 εκατ. ευρώ το 2011 σε 126 εκατ. ευρώ το 2020.

Γράφημα 4: Εξωτερικό εμπόριο γερμανικού κλάδου γιαουρτιού, 2011-2020

Στον ακόλουθο πίνακα 11 παρατίθενται στοιχεία του εξωτερικού εμπορίου του γερμανικού κλάδου γιαουρτιού που αφορούν στο χρονικό διάστημα 2016-2020. Σημειώνεται ότι το εμπορικό ισοζύγιο παραμένει διαχρονικά πλεονασματικό υπέρ της Γερμανίας, ειδικότερα το 2020 ανήλθε σε 435 εκατ. ευρώ, έναντι 243 εκατ. ευρώ το 2011.

	2016	2017	2018	2019	2020
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	126,00	127,73	126,82	122,12	126,31
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	505,28	508,61	536,38	573,59	562,05
ΟΓΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	631,28	636,34	663,20	695,72	688,36
ΙΣΟΖΥΓΙΟ	379,28	380,88	409,56	451,47	435,74

Πίνακας 11: Εξωτερικό εμπόριο κλάδου γιαουρτιού, Γερμανία 2016-2020 (σε εκατ. ευρώ)

Οι εξαγωγές ανωτέρω ομάδας προϊόντων αντιστοιχούσαν το 2020 σε περίπου 0,04% επί συνολικών εξαγωγών Γερμανίας. Η πιο σημαντική αγορά ήταν η Ολλανδία (88,38 εκατ. ευρώ ή 15,73% των συνολικών εξαγωγών), ενώ ακολουθούν το Η.Β. (70 εκατ. ευρώ), η Ισπανία (44,45 εκατ. ευρώ), η Γαλλία (42,74 εκατ. ευρώ) και το Βέλγιο (33,29 εκατ. ευρώ). Σημειώνεται, ότι οι πρώτες δέκα χώρες αποδέκτες των γερμανικών εξαγωγών απορροφούν το 66% των συνολικών εξαγωγών Γερμανίας.

Θέση (2020)	Εξαγωγές Γερμανίας σε εκατ. ευρώ	2016	2017	2018	2019	2020	% επί συνόλου	% μεταβολή
1	Ολλανδία	65,75	80,34	83,16	85,32	88,38	15,73%	34,43%
2	Η.Β.	59,25	62,83	57,50	82,01	69,99	12,45%	18,13%
3	Ισπανία	53,05	50,57	49,21	47,49	44,45	7,91%	-16,22%
4	Γαλλία	43,21	41,85	44,85	43,83	42,74	7,61%	-1,10%
5	Βέλγιο	35,22	28,78	28,36	32,10	33,29	5,92%	-5,49%
6	Αυστρία	24,75	24,76	26,30	25,86	24,47	4,35%	-1,15%
7	Ρουμανία	8,18	9,42	9,86	13,42	20,24	3,60%	147,16%
8	Πορτογαλία	13,53	16,22	20,00	20,88	20,06	3,57%	48,24%
9	Σουηδία	20,31	11,73	11,81	14,74	14,55	2,59%	-28,37%
10	Κίνα	0,25	0,83	20,51	18,46	13,71	2,44%	5.305,46%
19	Ελλάδα	4,18	4,37	4,37	4,03	2,93	0,52%	-29,80%

Πίνακας 12: Εξαγωγές γιαουρτιού από Γερμανία 2016 - 2020

Όσον αφορά στις εισαγωγές, η Γερμανία εισήγαγε το 2020 προϊόντα της κατηγορίας CN 040310 αξίας 126,31 εκατ. ευρώ. Οι εισαγωγές αυτές αντιστοιχούν σε 0,01% επί συνολικών εισαγωγών Γερμανίας. Η πρώτη χώρα προέλευσης ήταν το Βέλγιο (40,90 εκατ. ευρώ με μερίδιο 32,88% επί των συνολικών εισαγωγών), ενώ ακολουθούν η Αυστρία (26,97 εκατ. ευρώ), Λουξεμβούργο (18,19 εκατ. ευρώ), Ελλάδα στην 4^η θέση (7,95 εκατ. ευρώ) και Ολλανδία (6,79 εκατ. ευρώ). Υπογραμμίζεται, ότι οι εισαγωγές που προέρχονται από τις ανωτέρω δέκα πρώτες χώρες αντιστοιχούν σε 98% των συνολικών εισαγωγών Γερμανίας.

Θέση (2020)	Εισαγωγές Γερμανίας σε εκατ. ευρώ	2016	2017	2018	2019	2020	% επί συνόλου	% μεταβολή
1	Βέλγιο	32,95	33,50	34,41	32,03	40,90	32,38%	24,10%
2	Αυστρία	41,92	40,27	37,44	36,31	34,06	26,97%	-18,75%
3	Λουξεμβούργο	16,35	18,37	18,72	19,10	18,19	14,40%	11,23%
4	Ελλάδα	6,70	6,36	7,23	7,79	7,95	6,30%	18,59%
5	Ολλανδία	7,0	9,66	7,78	6,20	6,79	5,38%	-3,59%
6	Ισπανία	2,79	0,97	1,20	3,57	6,45	5,11%	131,40%
7	Πολωνία	3,22	3,09	2,21	3,63	3,16	2,50%	-2,08%
8	Ελβετία	2,44	2,30	2,81	3,18	2,94	2,34%	20,81%
9	Γαλλία	2,926	2,52	4,69	2,60	2,46	1,95%	-15,69%
10	Η.Β.	0,003913	1,50	2,92	1,12	1,01	0,80%	25.763,20%

Πίνακας 13: Εισαγωγές γιαουρτιού σε Γερμανία 2016 - 2020

Στον πίνακα 14 παρουσιάζονται οι εισαγωγές γιαουρτιού από τη Γερμανία των 8-ψήφιων κωδικών της κατηγορίας προϊόντων 040310. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι σχεδόν το 62 % αφορά γιαούρτια αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου, και το 30% γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών. Υπογραμμίζεται η εντυπωσιακή αύξηση +109% που κατέγραψαν τα προϊόντα της δασμολογικής κλάσης 04031011.

Εισαγωγές γιαουρτιού Γερμανίας (σε ευρώ)	2016	2017	2018	2019	2020	% επί συνόλου 2020	% μεταβολή 2016 - 2020
04031091 Γιαούρτια αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα που δεν υπερβαίνει το 3 %	58.880.317	55.400.753	53.948.674	54.021.095	63.265.989	50,09%	7,45%
04031093 Γιαούρτια αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα που υπερβαίνει το 3 % αλλά που δεν υπερβαίνει το 6 %	18.299.608	18.645.728	17.173.215	14.385.127	14.245.786	11,28%	-22,15%
04031019 Γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών και περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που υπερβαίνει το 6 %	12.431.739	14.257.457	12.892.235	13.705.221	13.592.464	10,76%	9,34%
04031011 Γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών και περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που δεν υπερβαίνει το 3 %	6.079.303	8.220.967	9.760.991	10.867.459	12.744.215	10,09%	109,63%
04031013 Γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών και περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που υπερβαίνει το 3 % αλλά που δεν υπερβαίνει το 6 %	11.138.113	12.221.872	13.369.877	12.976.853	12.190.682	9,65%	9,45%
04031053 Γιαούρτια αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου, σε σκόνη, σε κόκκους ή σε άλλες στερεές μορφές, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα που υπερβαίνει το 1,5 % αλλά που δεν υπερβαίνει το 27 %	9.415.946	9.582.443	10.963.575	9.571.462	6.736.091	5,33%	-28,46%
04031051 Γιαούρτια αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου, σε σκόνη, σε κόκκους ή σε άλλες στερεές μορφές, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα που δεν υπερβαίνει το 1,5 %	2.652.069	1.923.890	1.772.111	1.405.772	1.440.627	1,14%	-45,68%
04031099 Γιαούρτια αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα που υπερβαίνει το 6 %	5.481.935	6.152.480	5.731.980	3.970.654	931.419	0,74%	-83,01%
04031033 Γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που υπερβαίνει το 3 % αλλά που δεν υπερβαίνει το 6 %	314.154	334.697	425.684	481.782	472.388	0,37%	50,37%
04031031 Γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που δεν υπερβαίνει το 3 %	672.931	549.216	494.361	436.734	408.006	0,32%	-39,37%
04031039 Γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που υπερβαίνει το 6 %	633.234	433.462	268.596	273.390	240.352	0,19%	-62,04%
04031059 Γιαούρτια αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου, σε σκόνη, σε κόκκους ή σε άλλες στερεές μορφές, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα που υπερβαίνει το 27 %	1.612	6.065	19.037	29.360	41.225	0,03%	2.457,58%

Πίνακας 14: Εισαγωγές προϊόντων γιαουρτιού Γερμανίας από Ελλάδα (σε εκατομμύρια δασμολογική κλάση)

Γ.2 Διμερές εμπόριο Ελλάδας/Γερμανίας

Αξιόλογη είναι η παρουσία ελληνικών γαλακτοβιομηχανικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται και έχουν σημαντική παρουσία στη Γερμανία, κυρίως στον κλάδο του γιαουρτιού, όπως η ΚΟΛΙΟΣ, ΚΡΙ ΚΡΙ, ΜΕΒΓΑΛ, ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΦΑΓΕ κ.λπ.. Οι ανωτέρω ελληνικές εταιρείες προμηθεύουν τη γερμανική αγορά όσον αφορά την κατηγορία γιαουρτιού, σχεδόν αποκλειστικά, με στραγγιστό ελληνικό γιαούρτι, σε πληθώρα διαφορετικών γεύσεων και τύπων, όπως φυσική, από αγελαδινό ή πρόβειο γάλα, με φρούτα, με μέλι, με μειωμένα λιπαρά κ.λπ. και σε διάφορες συσκευασίες.

Στον ακόλουθο πίνακα 15 παρουσιάζονται στοιχεία διμερούς εμπορίου Γερμανίας/Ελλάδας (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ/Eurostat) για τα προϊόντα γιαουρτιού (ΚΣΟ 040310) για τα ετών 2016-2020.

Οι **εξαγωγές** της Ελλάδας προς τη Γερμανία ανήλθαν το 2020 σε 7,9 εκατ. ευρώ έναντι 6,5 εκατ. ευρώ το 2016, καταγράφοντας την τελευταία πενταετία αύξηση +21%. Ενδεικτικά σημειώνουμε, ότι ο **όγκος εμπορίου** μεταξύ των δύο χωρών, μετά από μία αύξηση κατά το χρονικό διάστημα 2016 - 2018, επανήλθε το 2020 στα επίπεδα του 2016 (11,8 εκατ. ευρώ), εξέλιξη που οφείλεται στις μειούμενες **εισαγωγές** της Ελλάδας από τη, ήτοι από 5 εκατ. ευρώ το 2016 σε 3,88 εκατ. ευρώ το 2020. Αντίστοιχα το **εμπορικό ισοζύγιο** παραμένει πλεονασματικό υπέρ της Ελλάδας και αυξήθηκε το 2020 σε 4 εκατ. ευρώ από 1,48 εκατ. ευρώ το 2016.

Γιαούρτι σε αξία ευρώ	2016	2017	2018	2019	2020
Εξαγωγές Ελλάδας	134.423.357	137.566.481	143.180.044	172.853.061	204.196.944
Εισαγωγές Ελλάδας	13.350.500	14.930.051	17.558.717	14.166.440	11.755.433
Εξαγωγές Ελλάδας προς Γερμανία	6.541.046	6.832.323	8.010.562	7.885.580	7.926.327
% εξαγωγών προς Γερμανία επί συνολικών εξαγωγών γιαουρτιού Ελλάδας	4,87%	4,97%	5,59%	4,56%	3,88%
Εισαγωγές Ελλάδας από Γερμανία	5.055.218	5.376.606	6.303.583	5.970.293	3.883.877
% εισαγωγών από Γερμανία επί συνολικών εισαγωγών γιαουρτιού Ελλάδας	37,87%	36,01%	35,90%	42,14%	33,04%
Εμπορικό ισοζύγιο	1.485.828	1.455.717	1.706.979	1.915.287	4.042.450
Όγκος Εμπορίου	11.596.264	12.208.929	14.314.145	13.855.873	11.810.204

Πίνακας 15: Διμερές Εμπόριο Γερμανίας/Ελλάδας προϊόντων γιαουρτιού 2016-2020

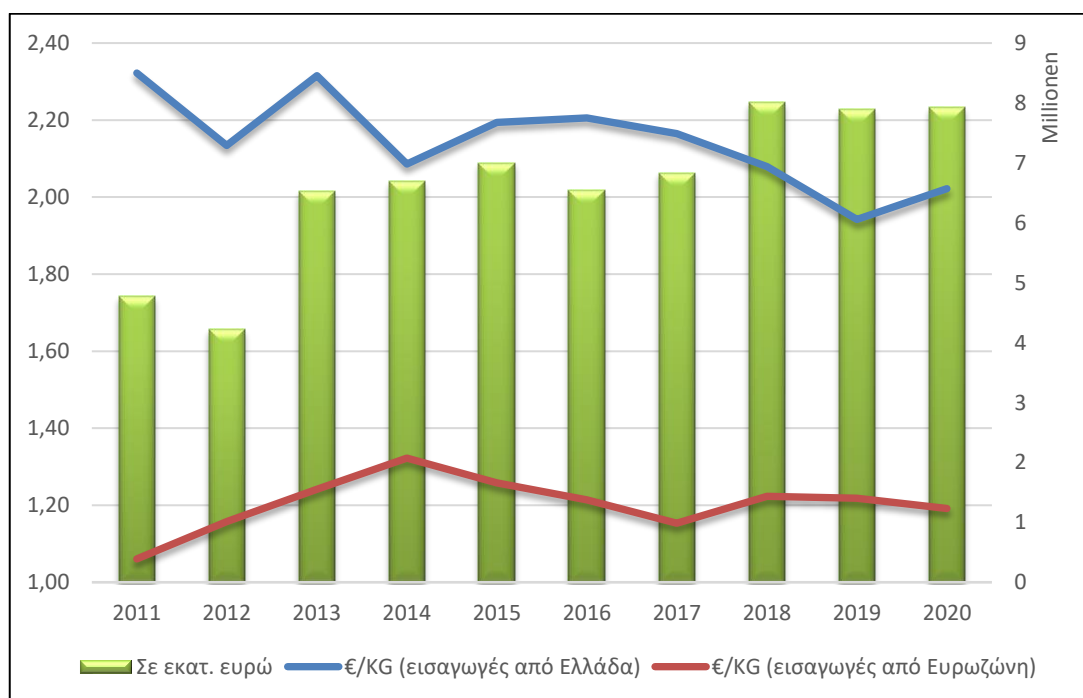
Οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων γιαουρτιού για το 2020 ανήλθαν σε 204 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 136 εκατ. εντός χωρών μελών ΕΕ 27 και 68 εκατ. εκτός χωρών μελών ΕΕ 27. Όπως προκύπτει από στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το 96% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών γιαουρτιού καθώς και το 99% των ελληνικών εξαγωγών προς Γερμανία αφορά στις 8-ψήφιες δασμολογικές υποκατηγορίες του πίνακα 16, που αφορούν πρωτίστως σε γιαούρτια μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου, ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών.

Οι 5 πρώτες χώρες οι οποίες εισάγουν ελληνικό γιαούρτι είναι η Ιταλία (83,4 εκατ. ευρώ), το Η.Β. (56 εκατ. ευρώ), η Γαλλία (12,65 εκατ. ευρώ), η Γερμανία (7,9 εκατ. ευρώ) και η Αυστρία (6,87 εκατ. ευρώ).

Εξαγωγές Ελλάδας έτους 2020 σε αξία ευρώ	04031011	04031019	04031091	04031013	04031051
Εξαγωγές Ελλάδας	80.134.770	51.459.710	22.350.470	21.851.982	20.488.515
Εξαγωγές Ελλάδας προς Γερμανία	1.717.299	3.607.014	132.308	2.407.034	17.680

Πίνακας 16: Εξαγωγές Ελλάδας προϊόντων γιαουρτιού 8-ψήφιοι κωδικοί 2020

Όπως προαναφέρθηκε, την τελευταία δεκαετία παρατηρείται σημαντική άνοδος των ελληνικών εξαγωγών γιαουρτιού προς τη Γερμανία, ωστόσο η σχετική αξία των εισαγωγών αυτών (αξία/ποσότητα) ακολουθεί αντίστροφη πορεία. Στο ακόλουθο γράφημα 5 παρουσιάζεται η ανωτέρω εξέλιξη (εισαγωγές Γερμανίας από Ελλάδα σε εκατ. ευρώ) και η πορεία της σχετικής αξίας των εισαγωγών αυτών, η οποία καταγράφει πτώση -12,9% από 2,32 €/Kg το 2011 σε 2,02 €/Kg το 2020. Αντίθετα, η σχετική αξία των εισαγωγών Γερμανίας από χώρες κ.μ. της Ευρωζώνης (η σύγκριση γίνεται προς αποφυγή της επίπτωσης συναλλαγματικών ισοτιμιών) αυξήθηκε από 1,06 €/Kg το 2011 ανήλθε το 2020 σε 1,19 €/Kg (+12,2%).

Γράφημα 5: Εισαγωγές γιαουρτιού Γερμανίας από Ελλάδα / σχετική αξία εξαγωγών Ελλάδας και χωρών Ευρωζώνης προς Γερμανία, έτη 2011 - 2020, πηγή: Destatis

Η αυξημένη εξωστρέφεια που επέδειξαν οι ελληνικές επιχειρήσεις τόσο προκειμένου να ικανοποιήσουν τη ζήτηση ελληνικού γιαουρτιού στη γερμανική αγορά, όσο και ως μέτρο αντιμετώπισης των οικονομικών συνθηκών που επικράτησαν στην εσωτερική αγορά στην περίοδο της κρίσης (πτώση εσωτερικής ζήτησης) αποτυπώνονται στο ανωτέρω γράφημα. Η μείωση της σχετικής αξίας των εξαγωγών μας οφείλεται στην προσπάθεια των ελλήνων παραγωγών να ανταγωνιστούν τα, κατά πολύ, φθηνότερα γερμανικά «ελληνικού τύπου» γιαούρτια.

Δ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το γιαούρτι στη Γερμανία είναι ένα δημοφιλές προϊόν διατροφής με μεγάλη αποδοχή από το καταναλωτικό κοινό. Το ελληνικό γιαούρτι κατέχει τα πρωτεία στις προτιμήσεις των γερμανών καταναλωτών, στο πλαίσιο της καθημερινής διατροφής με φυσικά προϊόντα καθώς και της ιδιαίτερα αυξανόμενης ευαισθητοποίησης τους για προϊόντα που συμβάλουν στην διατήρηση της υγείας και της ευζωίας. Η αγορά του ελληνικού στραγγιστού γιαουρτιού γνώρισε σημαντική ανάπτυξη τα προηγούμενα χρόνια και διαδραμάτισε, ως κινητήρια δύναμη, καταλυτικό ρόλο στην μεγέθυνση της αγοράς του φυσικού γιαουρτιού στη Γερμανία. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάστηκαν, παρατηρείται σημαντική στροφή των καταναλωτών προτιμήσεων από γιαούρτια με πρόσθετα συστατικά σε προϊόντα με φυσική γεύση και αυξημένα ποσοστά πρωτεϊνών. Η αγορά εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να αναπτύσσεται, ωστόσο με βραδύτερους ρυθμούς σε σχέση με την παρελθούσα δεκαετία.

Η γερμανική αγορά των γαλακτοκομικών προϊόντων κυριαρχείται από επιχειρηματικούς κολοσσούς του κλάδου της γαλακτοβιομηχανίας, οι οποίοι κατέχουν δεσπόζουσα θέση. Οι μεγάλες αυτές παραγωγικές επιχειρήσεις έχουν διαμορφώσει ένα έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον για τα ελληνικά προϊόντα γιαουρτιού, τουλάχιστον σε όρους τιμής προϊόντος. Αυτό οφείλεται πρωτίτως στις φθηνότερες πρώτες ύλες (γάλα), στις μεγάλες παραγωγικές τους δυνατότητες και στην αξιοποίηση των υφιστάμενων επιχειρηματικών τους συνεργασιών με τις μεγάλες αλυσίδες λιανεμπορίου τροφίμων και σε άλλα προϊόντα γάλακτος (γάλα, τυροκομικά κ.λπ.).

Το ελληνικό στραγγιστό γιαούρτι έχει καταστεί αντικείμενο απομίμησης, καθώς σχεδόν όλες οι γερμανικές βιομηχανίες γάλακτος παράγουν γιαούρτια «ελληνικού τύπου», τα οποία φέρουν στις συσκευασίες τους εικαστικές αναπαραστάσεις, σύμβολα και εικόνες που παραπέμπουν στην Ελλάδα. Κατ' αυτόν τον τρόπο προκαλείται σύγχυση και παραπλάνηση του καταναλωτή ως προς την πραγματική προέλευση και ταυτότητα των προϊόντων αυτών, εις βάρος των ελληνικών εισαγόμενων προϊόντων. Παράλληλα, οι γερμανοί καταναλωτές συνηθίζουν στις γευστικές αποχρώσεις και στην υφή των γερμανικών αυτών γιαουρτιών, που υπολείπονται των ποιοτικών χαρακτηριστικών του γνήσιου ελληνικού γιαουρτιού.

Τα ελληνικά εισαγόμενα προϊόντα δεν προσφέρονται στη γερμανική αγορά σε ανταγωνιστικές τιμές σε σχέση με τα γερμανικά γιαούρτια «ελληνικού τύπου». Κατά συνέπεια θα πρέπει οι έλληνες παραγωγοί να επενδύσουν στο ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, ήτοι **στην άυλη προστιθέμενη αξία της φήμης, της ποιότητας και της αυθεντικής/ μοναδικής συνταγής και γεύσης του ελληνικού γιαουρτιού**. Επιπρόσθετα, θα ήταν σκόπιμο να εξετασθεί, τουλάχιστον για τις πιο καταφανείς περιπτώσεις παραπλάνησης του καταναλωτικού κοινού ως προς την προέλευση του προϊόντος (χρήση ελληνικών συμβόλων και ονομασιών), η δυνατότητα άσκησης προσφυγών σε ευρωπαϊκά ή εθνικά δικαιοδοτικά όργανα, εκ μέρους είτε κρατικών φορέων και υπηρεσιών, είτε επαγγελματικών και κλαδικών επιχειρηματικών συνδέσμων.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, οι προοπτικές για μεγαλύτερη παρουσία των ελληνικών γαλακτοκομικών επιχειρήσεων στον κλάδο του γιαουρτιού στη γερμανική αγορά παραμένουν πολύ θετικές. Στόχος είναι η ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ελληνικού γιαουρτιού, η προβολή και η διεθνής αναγνώριση της φήμης του.

Ε. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ - ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Η παρούσα μελέτη βασίστηκε σε διαθέσιμα στοιχεία και δεδομένα από τις κάτωθι πηγές πληροφόρησης, καθώς και σε επιτόπια έρευνα σε μεγάλες αλυσίδες super market.

- Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Γεωργίας και Διατροφής (Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung – BLE)
www.ble.de/EN/Home/home_node.html
- Σύνδεσμος βιομηχανιών γάλακτος Γερμανίας (Milch Industrie Verband – MIV)
www.milchindustrie.de
- Ομοσπονδιακή στατιστική Υπηρεσία (Destatis - Statistisches Bundesamt)
www.destatis.de
- Eurostat
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/>
- Ελληνική Στατιστική Αρχή
www.statistics.gr/
- CLAL S.R.L.
www.clal.it
- Mordor Intelligence
www.mordorintelligence.com/industry-reports/europe-yogurt-market

Euromonitor International

August 2018: Yoghurt and Sour Milk Products in Germany

ΣΤ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γιαούρτι «ελληνικού τύπου» που κυκλοφορεί στη γερμανική αγορά

